

เดือนเช้า ๔ โมงเศษ สมเด็จพระบรมโอรสา
 ธิราช เสด็จออกทรงพระเคนอาหารบิณฑบาต
 เหมือนเวลาวานนี้ พระสงฆ์ที่รับพระราชทาน
 ฉิมวันนั้นสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ ฉานาน
 กรมอภัยบัตรราชประคิณ ๒๐ รูป

เวลาบ่าย ๓ โมงเศษ พระเจ้าอยู่หัวเสด็จ
 ออกทรงทอดผ้าไตรพระสงฆ์ ๒๐ รูป สกปีภรณ์
 นิสกปีภรณ์ราชวัตรอีก ๑๐๐ รูป แล้วทรงแจกเงิน
 ส่วนคนเข้าตึกวัดประยุรวงษ์ แก่สมเด็จพระบรม
 โอรสาธิราช แลสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
 พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นที่ทรงรับมาแต่
 เดิมนี้ แลทรงแจกเงิน ในการค้ำบุญพระบรม
 อัยยิกามาศแล้วพระราชทานตราที่กรมสม
 ปาतिकหอพระสมุทวชิรญาณ ตามกฎหมายของ
 หอพระสมุทวชิรญาณ ซึ่งเป็นที่เฉลิมพระเกียรติ
 ยศ ในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 จะให้กล่าวพระนาม ผู้รับตำแหน่งต่อไป
 ในภายหลัง แล้วเสด็จขึ้น

เวลายามเย็นพระเจ้าอยู่หัวเสด็จออก พระ
 สงฆ์ที่รับพระราชทานฉิมวันเวลาเช้า ๒๐ รูป
 สกปีภรณ์ นิสกปีภรณ์ราชวัตรแลมาตุลา ๒๐ แล้ว
 สกปีภรณ์ของหน้าแล้ว พระบรมไตรโลกย
 ภายเทศนามนิกัด ๑

เวลา ๕ ทุ่มเศษ เสด็จลงลอยพระประทีป
 เหมือนวันวาน แล้วเสด็จขึ้น

ณวัน ๑ เดือน ๑๑ ธรรมศก ๑ เวลาเช้าแปดวัน
 บังโพธิ์พระราชาศุภล ศาลาสุภลสมัชชของพรหม
 เจ้าพนักงานกรมภูษามาตราให้เชิญพระบรมอัยยิกามา

พระอัยยิกามาประคิณฐานบนพระแท่นเสวตรถัฏคร แล
 ใต้เงิน ในพระที่นั่งอมรินทร์วินิจฉัย พระสงฆ์ ใน
 พระอารามต่าง ๆ ๓๐ รูป ที่อโศกในพระบรมอัยยิก
 พระอัยยิก ใ้รับพระราชทานฉิมวัน ครั้นพระสงฆ์
 ฉิมแล้วทรงเทศน์มาลากพระนาม แลสง
 สกปีภรณ์แล้วพระสงฆ์ อีก ๕๐๐ รูป สกปีภรณ์
 ในเวลาเช้าวันนี้ พระเจ้าอยู่หัว มีได้เสด็จออกทรง
 พระกรณาไประก ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช
 เสด็จออกเฝ้าเพื่งพระราชาศุภล
 ครั้นเวลายามเย็นมีเทศน์ พระโพธิ์วงษ์
 ภายเทศนามนิกัดนามนิกัด ๑ ตามธรรมเนียม
 เวลา ๕ ทุ่มเศษ เสด็จลงลอยพระประทีป

ตั้งกรมสมุทวชิรญาณ

ด้วยคุณเจ้าหนท ของกฎหมายหอพระสมุท
 วชิรญาณนั้น ให้กรมสมุทวชิรญาณผู้จัดการหอพระ
 สมุทวชิรญาณรับการเพียงปีหนึ่ง ต้องเปลี่ยน
 ใหม่ ถ้าหากวัน ๗ เดือน ๑๑ ขึ้น ๑๕ ค่ำ
 ปีชวศัสมุทวชิรญาณ กรมสมุทวชิรญาณผู้จัดการในปีก่อน
 จะออกจากผู้จัดการ สมาชิกของหอพระสมุท
 วชิรญาณเป็นอย่างอื่นมาก มีวามนิยมเพื่อจะให้
 สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช สยามมกุฎราชกุมาร
 สามัญสมาชิกของหอพระสมุทวชิรญาณนั้น ทรง
 รับตำแหน่งที่สถานายก ของกรมสมุทวชิร
 ญาณจะจัดการในปีต่อไป จึงได้เกิดสรรวอศพระ
 นามมาในใ้โวกเป็นอันมาก กว่าสามัญสมาชิก
 ๗ ทุ่มเศษ

ตามกฎหมายของหอพระสมุทมนั ถ้าพระองค์
 โทมิผู้ตั้งถาวรมากกว่าสามัญสมาชิกรั้งปวง แล้ว
 ได้ รับตำแหน่งต่อไป เพราะเหตุอันสมควร
 พระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร ซึ่งจะ
 ดำรงตำแหน่งเสนาบดีในบัดนี้ ต้องทรงตั้งถาวร
 สมาชิกเป็นตำแหน่งกรมสัมปาทิกผู้ช่วย ซึ่งเช่น
 ผู้ช่วยการหอพระสมุทมนัต่อไป ผู้ซึ่งรับ
 ตำแหน่งทั้งปวงนี้จะได้ ออกพระนามในภายหลัง

ครั้นวัน ๗ เดือน ๑๑ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เป็นวันกำหนด
 พระราชทานตราตั้งกรมสัมปาทิกหอพระสมุทมนั
 ญาณเทมอันทุกยาม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 สักก็ออกมายังพระวรวงศ์เธอ อดวยฉลองพระเดช
 พระคุณ ในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 ึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานตราตั้ง
 คือ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช รับตำแหน่ง
 เสนาบดี

- พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นไกรสรราชานุภาพ
- รับตำแหน่งเสนาบดีการ
- พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นสมมตอมรินทร์
- รับตำแหน่งเสนาบดีการ
- พระเจ้าน้องยาเธอ พระองค์เจ้าไชยานุชิต
- รับตำแหน่งเสนาบดีการ
- พระเจ้าน้องยาเธอ พระองค์เจ้าศรีเสาวภาคย์
- รับตำแหน่งบรรณารักษ์
- พระเจ้ายรรวงษ์เธอ กรมหมื่นสถิตย์ธำรง
- สวัสดิ์ รับตำแหน่งปฏิคม
- พระยาตรีสิงห์เทพ รับตำแหน่งผู้ช่วย
- ศรีบุญเรือง
- พระยาภาสกรวงษ์ รับตำแหน่งผู้ช่วย

เสนาบดีการ ๑
 หม่อมเจ้าประภากร รับตำแหน่งผู้ช่วย
 บรรณารักษ์ ๑
 หลวงอินทร์มนตรี รับตำแหน่งผู้ช่วยปฏิคม ๑
 และระไท่ทรงตั้งอุปนายก คือ พระเจ้าน้อง
 นางเธอ พระองค์เจ้าฉัตรภาณุประภา อีกพระองค์
 กรมสัมปาทิกใหม่ จะจัดการอย่างใดคงปรากฏ
 ในหนังสืออรรถนิธานในวัน

เสด็จออกแขกเมืองประเทศราช

ณ วัน ๒ เดือน ๑๑ แรม ๒ ค่ำ ปีชวดสัม
 ฤทธิศก เวลาบ่าย ๕ โมงเศษ พระเจ้าอยู่หัว
 เสด็จออกณพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ทรงพระ
 ราชรถกลาง เจ้าพนักงานประโคมฆ้องวงระฆัง
 ครั้นเสด็จประโคมแล้ว เจ้าพนักงาน
 กรมวังกรมพระกระลาโหมนำพระยาศรีพิพัฒน์
 สุรวิงษ์ ยารัตนาธาดาเชษฐ์ประเทศราช เจ้าเมือง
 ตานี ๑ พระยาพิทักษ์ธรรมสุนทรนริศรสุนทรกิจ
 นรินทรภักดี ผู้กำกับทหารวังราชการเมืองตานี
 พระยาเพชรภักย์บาลนฤเบศร์ วาปีเขตรัตนบุรี
 นฤเบศร์สวามิภักดิ์เจ้าเมืองหนองจิก
 พระอนันตสมบัติผู้ช่วยราชการเมืองสงขลา
 กัษยายามภา สัตว์นกรมการเมืองไทรบุรี
 เมืองปัตตานี ๒ เมืองสติน ๒ เมืองตานี ๑๖
 เมืองสาบบุรี ๕ เมืองยี่หริ่ง ๕ เมืองรามัน ๒
 เมืองยี่ลา ๓ เมืองหนองจิก ๓ รวม ๕ เมือง
 คน ๕๑ คน ซึ่งเข้ามาทูลเกล้าฯ ถวายต้นไม้ทอง
 เงินเครื่องราชบรรณาการของเจ้าเมืองทั้ง